

ROMANIA
JUDETUL GORJ
ORASUL NOVACI
CONSILIUL LOCAL AL ORASULUI NOVACI

Up

H O T A R A R E
=====

privind aprobarea STATUTULUI ORASULUI NOVACI

Consiliul local al oraşului Novaci, judetul Gorj,
Având în vedere:

- expunerea de motive la Proiectul de hotărâre privind aprobarea Statutului oraşului Novaci;
- prevederile art.20, lit.b , alin.2 , din Legea nr.69/1991 privind administraţia publică locală(republicată)

In temeiul art.28 , alin2 din Legea nr.69/1991 privind administraţia publică locală,

H o t a r a ş t e :

Articol unic

Se aprobă STATUTUL ORASULUI NOVACI, JUDETUL GORJ, conform anexei ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Consiliul local al oraşului
Novaci este format din 15 membri
Această hotărâre a fost adop-
tată în şedinţa din data de 17.07
2000 cu un număr de 11 voturi pen-
tru şi 0 împotrivă din totalul de
14 consilieri prezenţi la şedinţă

Preşedinte de şedinţă

Nr. 10
Data 17.07.2000
Novaci
Red. M.E./P.M.
Ex.2

S T A T U T U L

ORASULUI NOVACI - JUDETUL GORJ

Art.1. In conformitate cu art.21, alin.2, lit.b din Legea nr.69/1991 privind administratia publică locală, pe baza Statutului cadru orientativ, aprobat prin H.G. al Romaniei din data de 11.03.1992, Consiliul local al oraşului Novaci, judetul Gorj, a elaborat prezentul Statut al oraşului.

Art.2.

a) Oraşul Novaci este aşezat în partea de NE a judetului Gorj la 45 km de municipiul Tg-Jiu, la întretăierea DN 67 C - Bengheşti - şi cu D.J. Sugag - Curtişoara - Polovragi.

Situat în depresiunea subcarpatică cu acelaşi nume, aflată la iesirea din râul Gilort din strâmtoarea munţilor Parîng care îl străbate pe direcţia N-S, oraşul Novaci are coordonatele geografice: 45°15' latitudine nordică şi 23°35' longitudine estică.

Se învecinează la Est cu satul Cernadia, din comuna Baia de Fier de care este separat prin râul Boţota, iar la S.E. cu comuna Bumbeshi-Piţic, la Sud cu comuna Bengheşti-Ciocadia, la vest cu satul Aniniş, din comuna Crasna, la Nord cu judetul Vâlcea, limita nordică a localităţii aflându-se pe interfluviul ce separa bazinul hidrografic al Gilortului de cel al râului Lotru.

Prin Decizia nr.12 din 17 martie 1969 a Comitetului Executiv al Consiliului Popular al oraşului Novaci a fost stabilit perimetrul urban în care au intrat fostele localităţi rurale: Novaci - Români, Novaci - Străini, Bălani şi Vlădoi - precum şi satele aparţinătoare oraşului: Pociovalistea, Siteşti, Hirişeshi şi Berceşti.

SATUL POCIOVALISTEA

Se află la 3 km de oraş pe DN 67 C şi ramificaţiile laterale până la perimetrul comunei Bengheşti-Ciocadia - Cătunul Huluba ce aparţine de satul Pociovalistea, se află în partea de sud-

34

- vest la horatul comunei Crasna și Bengești-Ciocadia.

Strada Bălani este situată pe partea stângă a Râului Gilort, de o parte și de alta astrăzii care face legătura între Novaci-Străini și intrarea în satul Sitești (la întretăierea cu strada Pociovalistea- Sitești).

SATUL SITEȘTI

Se află la 3 km Sud-Est de oraș pe D.J. Pociovalistea - Bumbesti-Pițic până la Valea Râului Galben și limita cu comuna Bumbesti-Pițic.

SATUL BERCEȘTI

Se află la 4 km Est de centrul orașului pe D.J. Curtișoara-Polovragi întinzându-se spre Est până la Râul Boțota care îl separă de satul Cernadia, comuna Baia de Fier, și spre Sud, până la hotarul cu comuna Bumbesti-Pițic și satul Sitești.

SATUL HIRIȘESTI

Se află la 3 km Vest de oraș pe D.J. Curtișoara-Polovragi și pe ramificația spre Nord, pe Valea Râului Gilortelul de Vest până la hotarul cu satul Aniniși din comuna Crasna.

În administrarea orașului se află și pășunile alpine din munții: Tezerul, Coasta Petresei, Stefanu, Huluzu, Cibanu Mare, Cibanu Mic, Coriciul, Groapa Seacă, Costișul, Poiana Ciorii, Lereuțul, situate pe teritoriul județului Vâlcea și din Munții: Mărtăraul, Tîmpa Mare și Larga din județul Alba.

Rețeaua hidrografică este bogată și variată.

Cea mai mare apă care traversează orașul de la Nord la Sud zvorând din Munții Parâng și continuându-și cursul până la vărsarea în Jiu, la Tîntăreni este Râul Gilort.

În amonte, are două brațe principale, Groapa și Pleșcoala, pe parcurs primind și alți afluenți, cei mai importanți fiind Gilortelul și Vâlceaua.

În munți, la altitudinea de cca. 925 m se află Lacul Iaciar Gîlcescu, având o suprafață de 31.260 m² și o adâncime de 10 m.

În părțile Novaciului se întâlnesc pietrișuri calcarine și alcaroase.

Resursele naturale ale solului sunt, în general, sărate.

Menționăm, totuși, existența granitului roșu, policolor și

în cantități mici ~~asbest~~, fier, aur, cărbune, ~~grafit~~.

Pădurile din raza orașului Novaci cuprind trei subzone de vegetație:

- subzona stejarului (pădurile din zona Hirighești - Proșia și mai puțin la Smida - Bălani) ;
- subzona fagului ;
- subzona coniferelor cu molid și brad.

Fânețele sunt puține, cele mai întinse fiind cele alpine.

Fauna este și ea diversă, reprezentată în principal de capra neagră, căprioara, ursul carpatin, lupul , vulpea, iepurele bursucul, veverița, porcul mistreț, etc.

Clima este temperat - continentală, cu influențe mediteraneene.

Temperatura medie anuală este de plus 9,4° C, cea maximă fiind de 40°C, iar cea minimă de - 17,4°C.

b) Orașul Novaci s-a constituit ca localitate urbană prin H.C.M. nr.1142/ol.08.1968 cu privire la organizarea teritorială a țării , prin contopirea fostelor comune Novaci și Pociovalistea, la care s-a adăugat satele Vlădoi și Bercești, din fosta comuna Cernadia.

Cercetările făcute în zonă, au scos la iveală urme ale locuirii umane în aceste locuri încă din comuna primitivă.

Toponimia și tradiția locală arată vechimea foarte mare a așezărilor din depresiunea Novaci. În aceste locuri, se pare că a existat o cetate a legendarului Litovoi. Cel mai vechi document în care este atestat Novaciul, datează de la 5 martie 1502 datat la Târgoviște de Radu cel Mare, prin care domnitorul confirma lui Radu și fratelui său Pătru stabilirea mai multor moșii printre care și Novaciul.

Vechimea așezărilor care fac parte azi din orașul Novaci este sigur mult mai mare.

În documentul din 3 mai 1549 al lui Mircea Ciobanu, sunt atestate satele Pociovalistea, Hirighești și Sitești.

La 1523 este atestat și satul Huluba.

Toate aceste sate au cunoscut o dezvoltare continuă, ca sate moșnenești, cu excepția unor perioade, când au căzut ^{în} rumânie, prin abuzuri ale domniei.

Astfel, la 1587 domnitorul Mihnea Turcitul dăruiește jupânului Dobromir mai multe sate, printre care și pe cele care compun astăzi Novaciul - pentru că acestea fuseseră jefuite de hoți în aceste părți, cu excepția satului Sitești, celelalte se vor răscumpăra din rumânie, dar prin abuzurile boieresti pământul moșnenesc se va reduce mereu.

În secolul al XVII-lea sunt atestate și satele Bercești, Vlădoi și Bălani.

Începând cu secolul al XVIII-lea, vor veni și se vor stabili pe moșia de pe malul stâng al Gilertului, ciobanii ardeleni.

Cauzele venirii acestora au fost multiple.

Satele întemeiate de acestea se numeau "Slobozii" - deoarece aceștia erau oameni slobozi - Slobozia Novaci se va mai numi în secolul al XIX-lea Novacii Străini (Ungureni).

Deoarece în Novaci se află punct de trecere peste graniță, locuitorii aveau obligația pazei acesteia.

Locuitorii din aceste sate au participat la majoritatea evenimentelor istorice.

Au trimis un deputat în Adunarea Ad-hoc a Țării Românești, la 1857, iar în 1864 câteva zeci de familii primeau pământ din moșia boierească prin Legea Rurală a lui Alexandru Ioan-Cuza.

În marele Dicționar Geografic al României de Gh.L. Lahovari din 1901 - volum V, pag 512 se arată că Novaciul este comuna în Plaiul Novaci, formată din cătunele: Novaci - Străini, Novaci-Rumâni, Hirighești și Ghebani.

Comuna Pociovalistea avea cătunele: Pociovalistea și Temeni, satul Sitești aparținând comunei Bumbesti-Pițic, iar Huluba comunei Ciocadia.

Satele Bercești și Vlădoi făceau parte din comuna Cernadia.

Fiind centrul al Plaiului Novaci, apoi al Plasei Novaci, a cunoscut o dezvoltare mai accentuată în comparație cu localitățile vecine.

Dezvoltarea economică a fost deosebită după 1902, când Banca Populară, înființată prin strădania lui D. Brezulescu a cumpărat de la proprietar moșia Novaci și a vândut-o țăranilor din satul Novaci - străini, acordându-le creditele necesare.

Banca a desfășurat o activitate complexă pentru ridicarea localității.

Existența în Novaci a Băncii Populare, a Școlii de Meserii a instituțiilor publice: Pretura, Judecătoria, Administrația Financiară, Ocolul Silvic - a făcut din această localitate un

centru important în partea de Nord-Est a județului Gorj.

Dezvoltarea din ultimele decenii a determinat trecerea Novaciului în rândul localităților urbane.

În prezent, în Novaci, există o puternică tendință de modernizare, la toate nivelurile, atât sub aspect material cât și spiritual.

Săptămânal, duminica, în Piața orașului Novaci are loc târgul novăcean.

Locuitorii de pe raza orașului Novaci și din zonele limitrofe vin aici ca vânzatori sau cumparatori sau pentru alte interese.

În luna Mai, în duminica din jurul zilei de 21 de Sf. Ctin și Elena, are loc o mare sărbătoare de largă participare : "ZIUA OIERILOR" sau "URCATUL OILOR LA MUNTE".

An de an, participă formații folclorice cu specific pastoral din județ și din alte județe ale țării.

Aerul sărbătoresc este dat nu numai de parada portului popular sau de spectacole artistice prezentate pe scena din Dumbrava Hirighești, ci și de acțiunile spirituale, desfășurate în săptămâna premergătoare, cu prilejul "ZILELOR CULTURII NOVACENE".

Novaciul se poate mândri cu personalități de care se leagă propășirea sa materială și spirituală menționăm pe:

- Ien Roibu - țăran din Novaci, deputat timp de 10 ani în Divanul Ad-Hoc al Țării Românești - din partea județului Gorj, începând cu 1857 ;

- Dumitru Brezulescu , fiu de învățător cu studii la Gimnaziul Tudor Vladimirescu, Liceul Traian, apoi la Facultatea de Drept, pe care o absolvă cu Magna cum laudae . Refuzând o carieră strălucită în capitala țării, se va integra cu mintea și cu sufletul vieții localității natale, fiind ctitorul strălucit al Novaciului de astăzi. El a înființat și a dezvoltat renumita Banca Gilortul , a cumpărat munții și moșiile boierului Palade, ajutând sătenii cu credite pentru a se împroprietări aici (mai ales cei veniți de peste munte) și a-și întemeia așezări durabile . A trasat principalele drumuri care există astăzi, a fondat instituții, a introdus aici o civilizație materială și spirituală.

Moartea sa timpurie i-a privat pe novăceni de una dintre cele mai strălucite minți, care a răsărit în orașul Novaci;

- General Medic Răduțescu, absolvent al Facultății de Medicină în Franța. Intors în țară va participa ca medic de companie în Războiul Balcanic, apoi în primul și cel de-al II-lea Război Mondial.

- Gh.Ciorogaru - cu studii social-politice la Heidelberg - Germania - un cunoscut om politic. A scris mai multe cărți și studii (Păcatul istoriei, Monografia "Băncii Gilertului" și a tradus din Schiller (eșuri) Jacob Boehme, etc.

In prezent se desfășoară o bogată viață spirituală pe linia Casei de Cultură a orașului Novaci. Remarcabile sunt performanțele Ansamblului Folcloric "NEDEIA", laureată a mai multor concursuri și festivaluri în țară și străinătate; menționăm, de asemenea, activitatea Fundației și Cenaclului "GALS NOVACEAN", care îndrumă tinere talente de pe raza orașului, preocupându-se și de apariția, trimestrială, a revistei "MIORITA".

a) Populația orașului Novaci, înregistrată la Renensământul din 1992 numără 6422 persoane stabile.

Dintre locuitori doar un număr redus (sub 20) sunt țigani. Toți sunt ortodocși și vorbesc românește.

d) Reședința Consiliului local este în orașul Novaci

e) Autoritățile publice locale, care conduc orașul, sunt:

- Consiliul local al orașului, format din 15 consilieri aleși, care are atribuțiile prevăzute în Cap. II, art.13 - 36 din Legea nr.69/1991.

- Primarul orașului, ajutat de viceprimar, secretar și consilieri care își îndeplinesc atribuțiile prevăzute de lege.

Autoritățile administrației publice locale funcționează în localul Consiliului oraș Novaci din str. Parângului, nr.75.

f) In orașul Novaci funcționează următoarele instituții social-culturale;

1. Spitalul orașenesc Novaci, cu Policlinica și Dispensarul Urban, subordonată Ministerului Sănătății :

Raza de activitate cuprinde partea de Nord-est a județului Gorj;

2. Casa de copii preșcolari, cu 130 locuri, subordonată Direcției județene a copilului.

3. Liceul Teoretic, Școala Generală Nr.1 Novaci, Școala Generală Nr.1 Pociovalistea cu cls. I-VIII și Scolile cu cls. I-IV Novaci, nr.2, nr.3 Hirșiști, Huluba și Sitești - precum și

grădinițele de copii cu program normal Novaci nr.1, nr.2, nr.3 Hirişești, Bercești, Pociovalistea, Sitești și Huluba aflate în subordinea Ministerului Educației.

4. Casa orașenească de cultură și Biblioteca orașenească cu dublă subordine:

- Ministerul Culturii:
- Consiliul local al orașului Novaci

5. Releul de TV Kerbu, situat la 13 km Nord de oraș, pe drumul 67 C aparținând Direcției Radio - TV Timișoara, în subordinea Ministerului Comunicațiilor.

6. Clubul Elevilor, în subordinea Ministerului Educației.

7. 4 Parohii ortodoxe care dispun de 10 biserici și 10 cimitire: Sitești, Novaci, Hirişești, Pociovalistea și Bercești.

Biserici: Novaci centru, Novaci Ungureni, Novaci - Hirişești, Pociovalistea - Revine, Huluba, Sitești, Vlădoi și Bercești.

g) Orașul Novaci, este străbătut de D.N. 67 C Benghești-Sugag, care face legătura spre Nord, prin pasul Urdele cu Valea Lotrului, depresiunea Petroșani și Valea Sebeșului.

Legătura cu localitățile vecine se face prin D.J. Curtișoara-Pelovragi, Pociovalistea - Bumbăști-Pițic și Hirişești - Ghebani-Pociovalistea.

Din aceste drumuri se ramifică străzile orașului și ulițele satului, aflate în administrarea Consiliului local al orașului.

Lungimea totală a străzilor și drumurilor este de 40 km din care 16 km modernizați. Traversarea Rîului Milort se face pe 4 poduri rutiere și pe 4 pietonale.

h) Activitățile economice ce se desfășoară în orașul Novaci se grupează astfel:

1. Agricultură - a fost și este ocupația de bază a majorității locuitorilor din orașul Novaci.

Cultura plantelor nu asigură decât o mică parte din necesarul de consum pe plan local.

2. Zootehnia a fost și este o sursă importantă de venituri pentru o mare parte a locuitorilor.

Un număr mare de locuitori se ocupă cu creșterea oilor în sistem de transhumantă deoarece în localitate nu există condiții de iernat pentru ovinele existente în gospodăriile populației orașului, ei ocupându-se și cu creșterea bovinelor.

3. Activitățile de tip industrial :

- Ocolul silvic Novaci, în subordonarea filialei ROMSILVA, are raza de activitate și pe teritoriul comunelor vecine.

- În oraș se află Centrul de rețele și distribuție a energiei electrice din cadrul RENEL care are în exploatare și cele 4 microhidrocentrale construite pe Râul Gilort în orașul Novaci, cu o putere instalată totală de 8,3 Mw.

4. Activitatea comercială și de deservire a populației este asigurată de Cooperativa de Consum Novaci, Societatea Comercială "NOVATEX" SA, Fabrica de pâine aparținând SC "GORJPAN" SA și de magazinele particulare;

5. Activitatea turistică

Orașul Novaci este amplasat în zona montană, constituind și un punct turistic atât prin Cheile Gilortului, cât și prin Stațiunea Rînca, situată la 18 km Nord de oraș, stațiune care dispune de un număr de 34 case de vacanță terminate, 11 în fază de finisări, fiind începute alte 56 de construcții, pârtie de schii și trasee turistice spre Masivul Parîng. Accesul spre această zonă turistică se face pe D.N. 67 C, care, după ce va fi modernizat, va asigura tranzitarea spre Sebeș (Alba Iulia).

De asemenea, pe raza orașului se află și monumente istorice: Mănăstirea "Sf. Ioan Botezătorul" Novaci și Biserica Măgura Buicești.

Însăși prin așezarea sa, Orașul Novaci constituie o zonă turistică.

1. Serviciile publice în orașul Novaci sunt asigurate prin :

- ROMTELECOM D.G.P.T.C. - orașul fiind conectat la sistemul automat de telefonie.

- Agenția CEC ;

- Cooperativa de credit Novaci;

- Filiala Băncii Comerciale SA;

- Filiala B.R.D.

- Stațiunea montană Rînca, cu cele mai multe cabane, aflate în administrarea SC GORJ SA, Universitatea Craiova, Consiliul local al orașului Novaci, Ocolul silvic , Rovinari, Fabrica de Tigarete.

- Poliția Novaci

- Circumscripția sanitar-veterinară Novaci

- Circumscripția fiscală Novaci

- Filiala A.C.R. Gorj
- E.G.A. Novaci
- Serviciul Public din subordinea Consiliului local al oraşului Novaci
- Farmacia SC"YDA" SRL
- Farmacia SC"BUZIANU FARM"SER

Art.3. Persoanele născute în oraşul Novaci şi care la împlinirea vârstei de 18 ani au domiciliul stabil în oraş vor organiza activitate prin grija Primarului oraşului Novaci.

Art.4. Persoanele care au o contribuţie de excepţie la dezvoltarea economico-socială a oraşului Novaci primesc titlul de "Cetăţean de Onoare" al oraşului . Acest titlu se va acorda prin hotărârea Consiliului oraşenesc, adoptată cu votul a 2/3 din numărul consilierilor, la propunerea Primarului.

Retragerea titlului se va face după acelaşi procedeu, tot prin hotărârea Consiliului oraşenesc.

Art.5. Cetăţenii oraşului au dreptul de a participa la viaţa politică, economică, socială şi culturală, sportivă - locală prin activităţile prevăzute de lege.

Art.6. Cetăţenii oraşului sunt consultaţi în problemele de interes local deosebit, prin organizarea adunărilor populare în cartiere şi cartiere.

Art.7. Convocarea şi organizarea adunarilor populare se face prin hotărârea Primar sau Consiliul oraşenesc , prin aducerea la cunoştinţa publică a datei, locului şi scopului adunării.

Art.8. Adunarea populară este valabil constituită în prezenţa majorităţii reprezentanţilor familiilor şi adoptă " propuneri" /2 plus 1 din numărul celor prezenţi.

Propunerile se consemnează într-un proces-verbal şi sunt prezentate Primarului şi Consiliului oraşenesc.

Art.9. Consiliul local va lua în discuţie propunerile avizate Primar în prima şedinţă şi va adopta hotărâri corespunzătoare.

Hotărârile adoptate de Consiliul local vor fi aduse la cunoştinţa publică.

Art.10. Consiliul local al oraşului Novaci va hotărâ, la cererea proprietarului, în conformitate cu legile în vigoare, bunurile pot fi date în administrarea unor regii şi instituţii publice pot fi închiriate sau concesionate.

Art.11. Consiliul oraşenesc , la propunerea Primarului, poate adopta hotărâri în legătură cu asocierea oraşului cu alte localităţi pentru realizarea unor activităţi de interes comun sau înfrăţirea cu unele localităţi din alte ţări (cu respectarea normelor legale).

Art.12. Schimbarea denumirii sau atribuirea de denumiri noi unei instituţii de interes local şi a străzilor se va face conform reglementărilor legale în vigoare la momentul respectiv.

Art.13. Statutul poate fi completat cu alte prevederi când situaţia va cere acest lucru.

Art.14. Statutul se adoptă şi se modifică prin Hotărârea Consiliului local oraşenesc cu votul a $2/3$ din numărul consilierilor.